РЕШЕНИЕ (ЕС) 2023/672 НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

от 10 март 2023 година

за делегиране на правомощието за приемане на решения, свързани с проверки на място и проучвания на вътрешни модели (ЕЦБ/2023/5)

УПРАВИТЕЛНИЯТ СЪВЕТ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на Директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО ([1]), и по-специално член 99 от нея,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета от 15 октомври 2013 г. за възлагане на Европейската централна банка на конкретни задачи относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции ([2]), и по-специално членове 11 и 12 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 468/2014 на Европейската централна банка от 16 април 2014 г. за създаване на рамката за сътрудничество в единния надзорен механизъм между Европейската централна банка и националните компетентни органи и с определените на национално равнище органи (Рамков регламент за ЕНМ) (ЕЦБ/2014/17) ([3]), и по-специално членове 143, 144, 145 и 146 от него,

като взе предвид Решение (ЕС) 2017/933 на Европейската централна банка от 16 ноември 2016 г. относно общата рамка за делегиране на правомощия за вземане на решения по отношение на правните инструменти във връзка с надзорните задачи (ЕЦБ/2016/40) ([4]), и по-специално член 4 от него,

като има предвид, че:

(1) В рамките на член 6 от Регламент (ЕС) № 1024/2013 Европейската централна банка (ЕЦБ) изпълнява изключителната задача да упражнява надзор върху кредитните институции с цел осигуряване последователното прилагане на стандарти на надзор, насърчаване на финансовата стабилност и осигуряване на равнопоставеност.

(2) Съгласно член 12 от Регламент (ЕС) № 1024/2013 с оглед на изпълнението на възложените ѝ с посочения регламент задачи, ЕЦБ може да извършва всички необходими проверки на място в служебните помещения на юридическите лица, посочени в член 10, параграф 1 от същия регламент, и всякакви други предприятия, включени в надзора на консолидирана основа, по който ЕЦБ е органът, извършващ надзор на консолидирана основа, съгласно член 4, параграф 1, буква ж) от посочения регламент.

(3) Съгласно член 99, параграф 1 от Директива 2013/36/ЕС в качеството си на компетентен орган ЕЦБ приема веднъж годишно решение на ЕЦБ относно план за извършване на надзорни проверки (ПИНП) (наричано по-долу „решение за ПИНП“), което съдържа, наред с другото, план за проверки в обектите на институцията, включително клоновете и дъщерните ѝ предприятия, установени в други държави членки, в съответствие с членове 52, 119 и 122 от Директива 2013/36/ЕС. По-специално ПИНП е свързан с проверки на място на риска, контрола на риска и управлението на институцията, както и с проверки на място във връзка със задълбочени оценки на вътрешните модели, използвани от институцията за изчисляване на капиталовите изисквания, по-специално по отношение на методологиите, икономическата целесъобразност, рисковете, контрола на риска и управлението.

([1]) ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338.
([2]) ОВ L 287, 29.10.2013 г., стр. 63.
([3]) ОВ L 141, 14.5.2014 г., стр. 1.
([4]) ОВ L 141, 1.6.2017 г., стр. 14.

(4) Решението за ПИНП може да бъде изменено през годината, за да се отговори на оперативните нужди на ЕЦБ, промените в положението на поднадзорните лица или исканията на поднадзорните лица, както и да се гарантира ефикасното провеждане на планираните проверки. Измененията на решение за ПИНП трябва да бъдат направени чрез решение, прието от ЕЦБ. Такова решение за изменение може да предвижда отмяна на одобрени проверки, изменение на обхвата на планирани проверки или включване на допълнителни проверки в ПИНП за дадената година. Съгласно член 12, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1024/2013 проверяваното юридическо лице се уведомява за решението на ЕЦБ за извършване на проверка на място или проучване на вътрешни модели преди началото на проверката.

(5) За да се улесни процесът на вземане на решения и да се даде възможност на ЕЦБ да отговаря ефективно на промените в положението на поднадзорните лица, които засягат провеждането и обхвата на планираните проверки, е необходимо решение за делегиране във връзка с приемането на такива решения за изменение на решения за ПИНП. Такова решение за делегиране следва да позволява случаи, в които едно-единствено делегирано решение включва изменения на повече от една планирана проверка. Съдът на Европейския съюз приема, че делегирането на правомощия може да е необходимо, за да може институцията, която трябва да приема значителен брой решения, да изпълнява задачите си. В същия дух Съдът признава необходимостта от създаването на условия, които позволяват на органите за вземане на решения да изпълняват функциите си, за принцип, присъщ на всички институционални системи ([5]).

(6) Делегирането на правомощия за вземане на решения следва да бъде ограничено и пропорционално, а обхватът му — ясно определен.

(7) На 24 юни 2020 г. Управителният съвет реши да установи тясно сътрудничество между ЕЦБ и Република България ([6]). В член 7, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1024/2013 се предвижда, че за да изпълнява определени задачи по отношение на кредитни институции, установени в държава членка, чиято парична единица не е еврото, когато е установено тясно сътрудничество в съответствие с посочения член, ЕЦБ може да изпраща указания до националния компетентен орган на съответната държава членка. Поради това е целесъобразно тези указания да се включат сред актовете, които ЕЦБ може да приема чрез делегиране на ръководителите на работни звена съгласно съответните разпоредби на настоящото решение.

(8) В Решение (ЕС) 2017/933 (ЕЦБ/2016/40) са уредени процедурата за приемане на решения за делегиране в областта на надзора и лицата, на които могат да бъдат делегирани правомощия за вземане на решения. Посоченото решение не засяга изпълняваните от ЕЦБ надзорни задачи и компетентността на Надзорния съвет да предлага на Управителния съвет цялостни проекти на решения.

(9) Ако посочените в настоящото решение критерии за приемане на делегирани решения не са изпълнени, решенията следва да бъдат приемани съгласно процедурата при липса на възражения, посочена в член 26, параграф 8 от Регламент (ЕС) № 1024/2013 и член 13ж от Решение ЕЦБ/2004/2 на Европейската централна банка ([7]). Освен това процедурата при липса на възражения следва да се използва и когато ръководителите на работни звена имат опасения във връзка с изпълнението на критериите за оценка поради сложността на оценката или чувствителността на предмета и когато резултатът от съответната оценка оказва пряко въздействие върху друго решение и поради това решенията следва да се разглеждат едновременно от един и същ орган за вземане на решения, за да се предотвратят противоречиви резултати.

(10) Надзорните решения на ЕЦБ могат да бъдат предмет на административен преглед по член 24 от Регламент (ЕС) № 1024/2013 и съобразно предвиденото в Решение ЕЦБ/2014/16 на Европейската централна банка ([8]). В случай на административен преглед Надзорният съвет следва да вземе предвид становището на Административния съвет за преглед и представя на Управителния съвет нов проект на решение за приемане съгласно процедурата при липса на възражения,

([5]) Решение на Съда от 23 септември 1986 г., *AKZO Chemie/Комисия*, C-5/85, ECLI:EU:C:1986:328, т. 37 и от 26 май 2005 г., *Carmine Salvatore Tralli/Европейска централна банка*, C-301/02 P, ECLI: EU:C:2005:306, т. 59.

([6]) Решение (ЕС) 2020/1015 на Европейската централна банка от 24 юни 2020 г. за установяване на тясно сътрудничество между Европейската централна банка и Българската народна банка (ЕЦБ/2020/30) (ОВ L 224 I, 13.7.2020 г., стр. 1).

([7]) Решение ЕЦБ/2004/2 на Европейската централна банка от 19 февруари 2004 г. за приемане на Процедурния правилник на Европейската централна банка (ОВ L 80, 18.3.2004 г., стр. 33).

([8]) Решение ЕЦБ/2014/16 на Европейската централна банка от 14 април 2014 г. относно създаването на Административен съвет за преглед и установяването на оперативните му правила (ОВ L 175, 14.6.2014 г., стр. 47).

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Определения

За целите на настоящото решение се прилагат следните определения:

1) „план за извършване на надзорни проверки“ или „ПИНП“ има същото значение, както в член 99, параграф 1 от Директива 2013/36/ЕС;

2) „решение за ПИНП“ е решение на ЕЦБ относно план за извършване на надзорни проверки;

3) „проверка на място“ е проверка, извършена в служебните помещения на юридическите лица, посочени в член 10, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1024/2013, и всякакви други предприятия, включени в надзора на консолидирана основа, по който ЕЦБ е органът, извършващ надзор на консолидирана основа, съгласно член 4, параграф 1, буква ж) от Регламент (ЕС) № 1024/2013;

4) „проучвания на вътрешни модели“ е проверка на място във връзка с използването на вътрешни модели за изчисляване на капиталовите изисквания по Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([9]) с цел приемане на решение за вътрешни модели;

5) „проверка“ е проверка на място или проучване на вътрешни модели;

6) „надзорно решение на ЕЦБ“ е надзорно решение на ЕЦБ съгласно определението в член 2, точка 26 от Регламент (ЕС) № 468/2014 (ЕЦБ/2014/17);

7) „значимо поднадзорно лице“ е значимо поднадзорно лице съгласно определението в член 2, точка 16 от Регламент (ЕС) № 468/2014 (ЕЦБ/2014/17);

8) „по-малко значимо поднадзорно лице“ е по-малко значимо поднадзорно лице съгласно определението в член 2, точка 7 от Регламент (ЕС) № 468/2014 (ЕЦБ/2014/17);

9) „проверявано юридическо лице“ означава някое от следните:

   а) значима институция;

   б) по-малко значима институция, по отношение на която ЕЦБ е приела решение по член 6, параграф 5, буква б) от Регламент (ЕС) № 1024/2013, съгласно което ЕЦБ ще упражнява пряко всички съответни правомощия, посочени в член 6, параграф 4 от същия регламент;

   в) всяко друго юридическо лице, посочено в член 10, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1024/2013, и всяко друго предприятие, включено в надзора на консолидирана основа, по който ЕЦБ е органът, извършващ надзор на консолидирана основа, съгласно член 4, параграф 1, буква ж) от Регламент (ЕС) № 1024/2013;

10) „ресурси на ЕНМ“ означава служителите на ЕЦБ и националните компетентни органи, които съставляват екипа за извършване на проверки на място в съответствие с член 144 от Регламент (ЕС) № 468/2014 (ЕЦБ/2014/17);

11) „решение за проверки на място“ е всяко решение на ЕЦБ за изменение на одобреното решение за ПИНП във връзка с една или повече планирани проверки на място;

12) „решение за проучване на вътрешни модели“ е всяко решение на ЕЦБ за изменение на одобреното решение за ПИНП във връзка с едно или повече планирани проучвания на вътрешни модели;

13) „решение за делегиране“ е решение за делегиране съгласно определението в член 3, точка 2 от Решение (ЕС) 2017/933 (ЕЦБ/2016/40);

14) „делегирано решение“ е делегирано решение съгласно определението в член 3, точка 4 от Решение (ЕС) 2017/933 (ЕЦБ/2016/40);

15) „ръководители на работни звена“ са ръководители на работни звена в ЕЦБ, на които е делегирано правомощието да приемат решения за проверки на място и решения за проучване на вътрешни модели;

([9]) Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1).

16) „процедура при липса на възражения“ е процедурата, посочена в член 26, параграф 8 от Регламент (ЕС) № 1024/2013 и член 13ж от Решение ЕЦБ/2004/2;

17) „отрицателно решение“ е решение, с което се разширява обхватът на планирана проверка на място или планирано проучване на вътрешни модели, освен ако това решение е взето по искане на поднадзорното лице. Решение с допълнителни разпоредби, като например условия, задължения или ограничения, се счита за отрицателно решение, освен ако тези допълнителни разпоредби: а) осигуряват, че поднадзорното лице изпълнява изискванията на съответното право на Съюза и са договорени писмено, или б) само потвърждават едно или повече от съществуващите изисквания, на които поднадзорното лице трябва да отговаря съгласно правото на Съюза, или с тях се изисква информация относно изпълнението на едно или повече от тези изисквания;

18) „чувствителност“ е характеристика или фактор, който може да има отрицателно влияние върху репутацията на ЕЦБ и/или върху ефикасното и последователно функциониране на единния надзорен механизъм, включително, но не само: а) когато съответното поднадзорно лице преди това е било или понастоящем е обект на строги надзорни мерки, като например мерки за ранна намеса; б) след като бъде приет, проектът на решение ще създаде нов прецедент, който би могъл да обвърже ЕЦБ в бъдеще; в) след като бъде приет, проектът на решение може да привлече отрицателно медийно или обществено внимание; или г) национален компетентен орган, който е установил тясно сътрудничество с ЕЦБ, съобщава на ЕЦБ своето несъгласие с предложените проекти на указания.

Член 2

Предмет и обхват

1. С настоящото решение се определят критериите, съгласно които на ръководителите на работни звена в ЕЦБ се делегират правомощия за вземане на решения във връзка с приемането на решения за проверки на място и решения за проучвания на вътрешни модели.

2. Делегирането на правомощия за вземане на решения не засяга надзорната оценка, която ще се извърши за целите на вземането на надзорни решения на ЕЦБ след проверката на място и проучването на вътрешни модели.

Член 3

Делегиране на решения за проверки на място и решения за проучвания на вътрешни модели

1. В съответствие с член 4 от Решение (ЕС) 2017/933 (ЕЦБ/2016/40) Управителният съвет делегира на ръководителите на работни звена, определени от Изпълнителния съвет съгласно член 5 от същото решение, правомощието за приемане на решения за:

а) проверки на място по член 12 от Регламент (ЕС) № 1024/2013;

б) проучвания на вътрешни модели по член 12 от Регламент (ЕС) № 1024/2013.

2. Делегирането на правомощия за вземане на решения съгласно параграф 1 се прилага по отношение на:

а) приемането от ЕЦБ на решения;

б) приемането от ЕЦБ на указания, изпращани съгласно член 7 от Регламент (ЕС) № 1024/2013 до националните компетентни органи, с които ЕЦБ е установила тясно сътрудничество.

3. Решенията за проверки на място, посочени в параграф 1, се приемат чрез делегирано решение, ако са изпълнени един или повече от критериите за приемане на делегирани решения, посочени в член 4.

4. Решенията за проучвания на вътрешни модели, посочени в параграф 1, се приемат чрез делегирано решение, ако са изпълнени един или повече от критериите за приемане на делегирани решения, посочени в член 5.

5. Решенията за проверки на място и решенията за проучвания на вътрешни модели не се приемат чрез делегирано решение, ако сложността на оценката или чувствителността на въпроса изискват те да бъдат приети по процедурата при липса на възражения или ако надзорната оценка на тези решения има пряко въздействие върху надзорната оценка на друго решение, което трябва да бъде прието по процедурата при липса на възражения.

6. Отрицателни решения за проверки на място и отрицателни решения за проучвания на вътрешни модели не се приемат чрез делегирано решение.

Член 4

Критерии за приемане на делегирани решения във връзка с проверки на място

1. Решенията за проверки на място се вземат чрез делегирано решение само ако те принадлежат към една или повече от следните категории и са изпълнени един или повече от съответните критерии, определени за тази категория:

а) решения за отмяна на планирани проверки на място: такива решения се вземат чрез делегирано решение, ако планираната проверка на място не може да бъде проведена или е станала безпредметна поради една или повече от следните причини: i) промяна във вътрешната организация или собствеността на проверяваното юридическо лице, която прави невъзможно извършването на проверката на място, ii) липсата на готовност на проверяваното юридическо лице за проверката на място в планирания срок според собствените изявления на проверяваното юридическо лице;

б) решения за промяна на наименованието на юридически лица, включени в обхвата на проверките на място: такива решения се вземат чрез делегирано решение, ако конкретното решение трябва да се вземе след съобщаване на ЕЦБ на i) промяна в собствеността на проверявано юридическо лице или ii) промяна на наименованието на проверявано юридическо лице;

в) решения за намаляване на обхвата на планирани проверки на място: такива решения се вземат чрез делегирано решение, ако планираната проверка на място не може да бъде проведена в предварително планирания обхват поради една или повече от следните причини: i) липсата на ресурси на ЕНМ за провеждане на проверката на място, ii) промяна във вътрешната организация или собствеността на проверяваното юридическо лице, която прави невъзможно извършването на проверката на място, iii) липсата на готовност на проверяваното юридическо лице за проверката на място в планирания срок според собствените изявления на проверяваното юридическо лице;

г) решения за коригиране на технически грешки и други очевидни неточности в решението за ПИНП: такива решения се вземат чрез делегирано решение, ако поправките не засягат обхвата на планираната проверка на място.

2. Ръководителите на работни звена оценяват целесъобразността на измененията на решението за ПИНП за проверките на място, като вземат предвид надзорната цел на проверката на място, необходимостта от ефикасно и ефективно провеждане на проверките на място, наличието на ресурси на ЕНМ и всички съответни промени, засягащи проверяваното юридическо лице.

Член 5

Критерии за приемане на делегирани решения във връзка с проучвания на вътрешни модели

1. Решенията за проучвания на вътрешни модели се вземат чрез делегирано решение само ако те принадлежат към една или повече от следните категории и са изпълнени един или повече от съответните критерии, определени за тази категория:

а) решения за отмяна на планирани проучвания на вътрешни модели: такива решения се вземат чрез делегирано решение, ако конкретното решение трябва да се вземе в съответствие с i) оттегляне на заявление на проверявано юридическо лице за първоначално използване или за съществена промяна или разширяване на обхвата на вътрешни модели (наричано по-долу „заявление“), ii) изменение на заявление, iii) искане за отлагане на решението по дадено заявление, или ако планираното проучване на вътрешни модели не може да бъде проведено поради липсата на ресурси на ЕНМ за провеждане на проучването;

б) решения за промяна на наименованието на юридически лица, включени в обхвата на проучвания на вътрешни модели: такива решения се вземат чрез делегирано решение, ако конкретното решение трябва да се вземе след съобщаване на ЕЦБ на i) промяна в собствеността на проверявано юридическо лице или ii) промяна на наименованието на проверявано юридическо лице;

в) решения за изменение на обхвата на планирани проучвания на вътрешни модели: такива решения се вземат чрез делегирано решение, ако конкретното решение трябва да се вземе в съответствие с оттегляне на заявление или изменение на заявление на проверявано юридическо лице;

г) решения за коригиране на технически грешки и други очевидни неточности в решението за ПИНП: такива решения се вземат чрез делегирано решение, ако поправките не засягат обхвата на планираното проучване на вътрешни модели.

2. Ръководителите на работни звена оценяват целесъобразността на измененията на решението за ПИНП за проучвания на вътрешни модели, като вземат предвид заявлението, подадено от проверяваното юридическо лице, предизвикващо проучванията, необходимостта от ефикасно и ефективно провеждане на проучвания, наличието на ресурси на ЕНМ и всички съответни промени, засягащи проверяваното юридическо лице.

Член 6

Влизане в сила

Настоящото решение влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено във Франкфурт на Майн на 10 март 2023 година.

Председател на ЕЦБ
Christine LAGARDE